

E. rezidento elektroninės atpažinties sertifikato ir kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikato sudarymo ir tvarkymo sąlygos

1. Bendrosios nuostatos

1.1. E. rezidento elektroninės atpažinties sertifikato ir kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikato (toliau – sertifikatai) sudarymo ir tvarkymo sąlygos (toliau – Sertifikatų sudarymo ir tvarkymo sąlygos) yra skirtos informuoti Lietuvos Respublikos elektroninius rezidentus (toliau – e. rezidentas) apie sertifikatų paskirtį ir naudojimo apribojimus, pagrindines sertifikatus sudariusio Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir e. rezidento kaip sertifikatų savininko paslaugų teikėjo veiklos aspektus.

1.2. E. rezidentas, teikdamas prašymą dėl e. rezidento statuso suteikimo informacinėje sistemoje MIGRIS, ir prašyme pažymėjęs, kad susipažino su Sertifikatų sudarymo ir tvarkymo sąlygomis ir su jomis sutinka, prisiima visas šiose sąlygose nurodytas pareigas ir atsakomybę.

1.3. Sertifikatų sudarymo ir tvarkymo sąlygos nustato, kad E. rezidentas taip pat turi būti susipažinęs su Sertifikavimo veiklos nuostatais 2022, kurie yra viešai skelbiami Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo interneto svetainėje www.nsc.vrm.lt.

2. Kontaktiniai duomenys

2.1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas:

Asmens dokumentų išrašymo centras

Žirmūnų g. 1D, LT-09239 Vilnius

El. paštas adic@adic.gov.lt

Sertifikatų skyriaus tel. +370 5 271 6062.

Darbo valandos: I–IV 7:30–16:30, V 7:30–15:15.

3. Sertifikatų turinys, paskirtis ir naudojimo apribojimai

3.1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas e. rezidentams sudaro ir tvarko:

3.1.1. e. rezidento elektroninės atpažinties sertifikatus, skirtus e. rezidento tapatybei elektroninėje erdvėje nustatyti;

3.1.2. kvalifikuotus elektroninio parašo sertifikatus, skirtus kvalifikuotiems elektroniniams parašams tvirtinti, pagal 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 910/2014).

3.2. E. rezidentams sudaromuose sertifikatuose gali būti įrašomi tik tokie parašo patvirtinimo duomenys, kurie kartu su juos atitinkančiais parašo kūrimo duomenimis yra generuoti e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės kontaktinėje elektroninėje laikmenoje, kuri yra kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas.

3.3. E. rezidentams sudaromi sertifikatai galioja 3 metus nuo jų sudarymo momento.

3.4. E. rezidentams sudaromų sertifikatų sandara atitinka standarto ETSI EN 319 412-2 „Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Certificate Profiles; Part 2: Certificate profile for certificates issued to natural persons“ reikalavimus. Sertifikatuose įrašomus e. rezidento asmens duomenis nustato Lietuvos Respublikos elektroninio rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu. Šiuo metu tai yra e. rezidento vardas, pavardė, gimimo data ir identifikavimo kodas.

4. Sertifikatų savininko pareigos

4.1. Sertifikatų savininkas įsipareigoja:

4.1.1. kaip to reikalauja Sertifikavimo veiklos nuostatai, teikti Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui (ar jo atstovams) tikslią ir išsamią informaciją, reikalingą asmens tapatybei nustatyti ir sertifikatams sudaryti;

4.1.2. naudoti e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonėje esančius parašo kūrimo ir patvirtinimo duomenis bei juos atitinkančius sertifikatus tik 3.1 papunktyje nurodytiems tikslams, laikantis sertifikate nurodytų naudojimo paskirties apribojimų;

4.1.3. naudoti sertifikatus tik jų galiojimo laikotarpiu. Sertifikatų galiojimo laikotarpiu gavęs pranešimą ar kitaip sužinojęs, kad jam išduotų sertifikatų galiojimas yra atšauktas arba sertifikatus sudariusi sertifikavimo tarnyba tapo nepatikima, nedelsiant ir visam laikui nutraukti jam išduotus sertifikatus atitinkančių parašo kūrimo duomenų (e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės) naudojimą;

4.1.4. pasirūpinti, kad parašo kūrimo duomenimis (e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės) nepasinaudotų kiti asmenys;

4.1.5. sertifikatų galiojimo laikotarpiu praradęs parašo kūrimo duomenų (e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės) kontrolę nedelsiant per savo asmeninę paskyrą informacinėje sistemoje MIGRIS atšaukti juos atitinkančių sertifikatų galiojimą;

4.1.6. sertifikatų galiojimo laikotarpiu pasikeitus sertifikatuose įrašytiems duomenims arba pastebėjus, kad sertifikatuose yra įrašyti neteisingi duomenys, taip pat sužinojęs, kad e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės kontaktinės elektroninės laikmenos aktyvavimo duomenys (slaptažodis) galėjo tapti ar tapo žinomi kitiems asmenims, nedelsiant ir visam laikui nutraukti parašo kūrimo duomenų naudojimą bei per savo asmeninę paskyrą informacinėje sistemoje MIGRIS atšaukti juos atitinkančių sertifikatų galiojimą;

4.1.7. leisti Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui naudoti ir saugoti asmens duomenis, kaip to reikalauja Sertifikavimo veiklos nuostatai;

4.1.8. pasirašymui elektroniniu parašu naudoti kompiuterius, kuriuose įdiegta gamintojo palaikoma operacinė sistema, automatiškai diegiami gamintojo išleisti operacinės sistemos naujinimai bei įdiegta naujausia elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės programinės įrangos, kuri yra pateikiama tinklalapyje www.nsc.vrm.lt, versija.

5. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo pareigos

5.1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas įsipareigoja savo paslaugas teikti laikydamasis Reglamento (ES) Nr. 910/2014, Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, įskaitant, bet neapsiribojant reikalavimais:

5.1.1. bet kuriuo paros metu teikti sertifikatų galiojimo statuso tikrinimui reikalingą informaciją;

5.1.2. gavus tinkamos formos prašymą, nedelsiant sustabdyti arba atšaukti sertifikato galiojimą;

5.1.3. nedelsiant panaikinti sertifikato galiojimo sustabdymą, gavus tinkamą sertifikato savininko arba teisės saugos institucijos, kurios prašymu sertifikato galiojimas buvo sustabdytas, prašymą;

5.1.4. kaupti e. rezidentų registravimui sertifikatams gauti pateiktus prašymų duomenis, e. rezidentams sudarytų sertifikatų ir šių sertifikatų tvarkymo duomenis, saugoti juos ne trumpiau kaip 7 metus nuo išduotų sertifikatų galiojimo pabaigos.

6. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo atsakomybė

6.1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas atsako už Reglamento (ES) Nr. 910/2014, Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

6.2. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas atlygina savo veiksmais ar neveikimu asmenims padarytą žalą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

6.3. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas neprisiima atsakomybės, jei nuostoliai buvo patirti dėl:

6.3.1. neleistino sertifikatų naudojimo (pvz., kai pasirašymui yra naudojamas negaliojantis sertifikatas, sertifikatas yra naudojamas ne pagal paskirtį ar kitaip pažeidžiami sertifikato naudojimo apribojimai);

6.3.2. nenugalimos jėgos (force majeure);

6.4. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo įsipareigojimams užtikrinti Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas draudžia savo civilinę atsakomybę, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos

elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka;

7. Sertifikatais pasikliaujančių šalių pareigos

7.1. Sertifikatais pasikliaujančios šalys turi būti susipažinusios su Sertifikavimo veiklos nuostatais.

7.2. Sertifikatais pasikliaujančios šalys, prieš spręsdamos apie sertifikato patikimumą, turi įsitikinti sertifikato galiojimu, sertifikato patikimumą patvirtinančių sertifikatų seką sudarančių sertifikatų galiojimu, taip pat kad sertifikatas yra naudojamas pagal jame nurodytą paskirtį.

7.3. Sertifikato galiojimas tikrinamas naudojant užklausų sistemą, kuri teikia informaciją apie sertifikato galiojimo statusą tikrinimo metu. Detali informacija apie sertifikato galiojimo tikrinimą pateikiama Sertifikavimo veiklos nuostatuose, kurie yra viešai skelbiami Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo interneto svetainėje.

8. Sertifikato galiojimo atšaukimas

8.1. Sertifikato galiojimas atšaukiamas šiais atvejais:

8.1.1. sertifikatų savininko pasirinkimu;

8.1.2. sertifikatų savininkui praradus sertifikatą atitinkančių parašo kūrimo duomenų kontrolę;

8.1.3. išaiškėjus, kad Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui buvo pateikti klaidingi duomenys sertifikatui sudaryti arba jie pasikeitė;

8.1.4. gavus pranešimą, kad sertifikatų savininkas yra pripažintas neveiksnium ar mirė;

8.1.5. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo sprendimu, paaiškėjus, kad sertifikatų savininkas nesilaiko sertifikato sudarymo ir tvarkymo sąlygų;

8.1.6. kai Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nutraukia savo veiklą ir joks kitas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas neperima sertifikavimo veiklos;

8.1.7. kai pažeidžiamas Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo sistemų saugumas, keliantis pavojų sudarytų sertifikatų patikimumui, arba dėl nuo patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo nepriklausomų priešasčių pasikeičia sertifikatų patikimumui užtikrinti keliami saugumo reikalavimai;

8.1.8. kitais įstatymų ir nuostatų numatytais atvejais.

8.2. Sertifikato galiojimą e. rezidentas gali atšaukti pats per savo asmeninę paskyrą informacinėje sistemoje MIGRIS.

8.3. Jeigu sertifikato galiojimas yra atšaukiamas 8.1.2, 8.1.3 arba 8.1.5-8.1.8 papunkčiuose nurodytais atvejais, sertifikato savininkas yra apie tai informuojamas nurodant atšaukimo priežastį.

8.4. Atšaukus sertifikato galiojimą, sertifikato galiojimas neatnaujinamas.

8.5. Sertifikato galiojimo atšaukimas atgaline data negalimas.

8.6. Visais atvejais e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonė tapus negaliojančia, automatiškai atšaukiamas ir joje įrašytų sertifikatų galiojimas.

9. Sertifikato galiojimo laikinas sustabdymas

9.1. Sertifikato galiojimas laikinai sustabdomas:

9.1.1. sertifikatų savininko pasirinkimu pasirinktam terminui;

9.1.2. teisėsaugos institucijų motyvuotu reikalavimu, siekiant užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms, nurodytam terminui;

9.1.3. gavus informacijos, kad sertifikato duomenys yra galimai neteisingi;

9.1.4. gavus informacijos, kad sertifikato savininkas galimai prarado sertifikatą atitinkančių parašo kūrimo duomenų kontrolę;

9.1.5. e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės gamybos metu, iki priemonės įteikimo jos savininkui.

9.2. Sertifikato galiojimą e. rezidentas gali sustabdyti pats per savo asmeninę paskyrą informacinėje sistemoje MIGRIS.

9.3. Jeigu sertifikato galiojimas yra laikinai sustabdomas 9.1.2-9.1.4 papunkčiuose nurodytais atvejais, sertifikato savininkas yra apie tai informuojamas nurodant sustabdymo priežastį.

10. Sertifikato galiojimo laikino sustabdymo panaikinimas

10.1. Panaikinti laikiną sertifikato galiojimo sustabdymą sertifikato savininkas gali pats, tačiau tik tada, kai sertifikato galiojimas buvo laikinai sustabdytas 9.1.1 ir 9.1.5 papunkčiuose nurodytais atvejais.

10.2. Jei sertifikato galiojimas buvo laikinai sustabdytas 9.1.2 papunktyje nurodytu atveju, sertifikato galiojimo laikinas sustabdymas panaikinamas gavus teisėsaugos institucijos, kurios prašymu sertifikato galiojimas buvo sustabdytas, prašymą.

10.3. Jeigu sertifikato galiojimas buvo laikinai sustabdytas 9.1.3-9.1.4 papunkčiuose nurodytais atvejais, sertifikato savininkas kartu su rašytinės formos prašymu turi pateikti paaiškinimą, paneigiantį informaciją, kurios pagrindu sertifikato galiojimas buvo laikinai sustabdytas. Nepateikus prašymo ir paaiškinimo per 30 dienų nuo sertifikato galiojimo sustabdymo dienos, sertifikato galiojimas atšaukiamas.

11. Sertifikatų atnaujinimas

11.1. E. rezidentams sudaromi sertifikatai yra atnaujinami (sudaromi nauji sertifikatai) tik išduodant naują e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonę.

12. E. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonėje esančių parašo kūrimo duomenų apsauga

12.1. Siekiant apsaugoti e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonėje esančius parašo kūrimo duomenis nuo neteisėto jų panaudojimo yra naudojami priemonės kontaktinės elektroninės laikmenos aktyvavimo duomenys (slaptažodis) bei ribojamas nesėkmingų bandymų įvesti teisingą slaptažodį skaičius – tris kartus iš eilės įvedus neteisingą slaptažodį, parašo kūrimo duomenų naudojimas yra blokuojamas.

12.2. Elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės blokavimą gali panaikinti tik pats jos savininkas, naudodamas jam suteiktą PUK kodą.

12.3. Jeigu e. rezidentas negali prisiminti iki jo elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonės blokavimo galiojusių kortelės kontaktinės elektroninės laikmenos aktyvavimo duomenų (slaptažodžio) ir nėra jų niekur išsaugojęs, tolesnis kortelės, kaip elektroninės atpažinties priemonės ar elektroninio parašo kūrimo įtaiso, naudojimas yra neįmanomas.

13. Mokesčiai

13.1. Išduodant sertifikatus nėra taikomi jokie papildomi mokesčiai, be tų, kurie taikomi išduodant naują e. rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonę.

13.2. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas gali nustatyti mokesčius už tam tikras paslaugas, išskyrus mokestį už informacijos, reikalingos jo sudarytų sertifikatų patikimumui nustatyti, bei informacijos apie jo sudarytų sertifikatų galiojimo statusą teikimą.

14. Taikoma teisė, asmens duomenų apsauga, skundų ir ginčų sprendimo tvarka

14.1. Visiems su patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimu susijusiems santykiams taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

14.2. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas sertifikatų savininkų duomenis, surinktus sertifikatų sudarymui, tvarko, vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.

14.3. Visi ginčai, susiję su sertifikatų sudarymu ir tvarkymu, sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

15. Sertifikavimo veiklos patikimumo įrodymai

15.1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra 2015 m. priežiūros įstaigoje – Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyboje – registruotas kvalifikuotas sertifikatus sudarantis sertifikavimo paslaugų teikėjas. Remiantis 2023 m. vasario mėnesį atitikties vertinimo įstaigos QSCert s r.o. atlikto atitikties Reglamento (ES) Nr. 910/2014 reikalavimams vertinimo ataskaita ir priežiūros įstaigos vertinimo išvada, Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, turintis teisę teikti kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų sudarymo paslaugas.

15.2. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas viešai skelbia išorinių veiklos patikrinimų išvadas Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo interneto svetainėje.